15a. Analiza zmiennych dyskretnych: szeregi potęgowe

Grzegorz Kosiorowski

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Wstęp - zmienne ciągłe i dyskretne

W poprzednim rozdziale zobaczyliśmy, w jaki sposób funkcje określone na zmiennach ciągłych (funkcje rzeczywiste) pomagają nam zrozumieć funkcje zmiennych dyskretnych (ciągi i szeregi) np. dzięki twierdzeniu Heinego, czy też kryterium całkowemu. W tej części wyjaśnimy, w jaki sposób ciągi, a zwłaszcza szeregi mogą pomóc w zrozumieniu zależności zadanych na przedziałach w $\mathbb{R}$.

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

$\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = 1 + x^2 + x^4 + \ldots$ jest szeregiem geometrycznym o ilorazie x^2 zbieżnym dla x z przedziału

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

$\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = 1 + x^2 + x^4 + \ldots$ jest szeregiem geometrycznym o ilorazie x^2 zbieżnym dla x z przedziału $(-1, 1)$ i, zgodnie ze wzorem na sumę szeregu geometrycznego

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

$\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = 1 + x^2 + x^4 + \ldots$ jest szeregiem geometrycznym o ilorazie x^2 zbieżnym dla x z przedziału $(-1, 1)$ i, zgodnie ze wzorem na sumę szeregu geometrycznego $\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = \frac{1}{1-x^2}$.

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

$\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = 1 + x^2 + x^4 + \ldots$ jest szeregiem geometrycznym o ilorazie x^2 zbieżnym dla x z przedziału $(-1, 1)$ i, zgodnie ze wzorem na sumę szeregu geometrycznego $\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = \frac{1}{1-x^2}$.

Dlatego, jeśli $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$ i $D_f = (-1, 1)$ to równie dobrze możemy wzór tej funkcji zapisać jako $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$.

Przykład

Zauważmy, że klasyczny zapis funkcyjny i zapis szeregowy mogą oznaczać jedno i to samo.

Przykład

$\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = 1 + x^2 + x^4 + \ldots$ jest szeregiem geometrycznym o ilorazie x^2 zbieżnym dla x z przedziału $(-1, 1)$ i, zgodnie ze wzorem na sumę szeregu geometrycznego $\sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = \frac{1}{1-x^2}$.

Dlatego, jeśli $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$ i $D_f = (-1, 1)$ to równie dobrze możemy wzór tej funkcji zapisać jako $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$. Taki zapis może być bardzo pożyteczny: łatwo zauważyć, że dla dużych n kolejne wyrazy ciągu x^{2n} są coraz bliższe zeru, więc jeśli wystarczy nam rezultat przybliżony, to możemy przeliczyć tylko kilka pierwszych wyrazów:

$$f(x) \approx \sum_{n=0}^{k} x^{2n}.$$

Przykład

$$f(x) \approx \sum_{n=0}^{k} x^{2n}.$$

Z kolei ta postać jest bardzo wygodna do prowadzenia wszelkich obliczeń, gdyż jest to po prostu wielomian, a na wielomianach bardzo łatwo wykonuje się wszystkie możliwe operacje, w tym różniczkowanie i całkowanie.

Przykład

$$f(x) \approx \sum_{n=0}^{k} x^{2n}.$$

Z kolei ta postać jest bardzo wygodna do prowadzenia wszelkich obliczeń, gdyż jest to po prostu wielomian, a na wielomianach bardzo łatwo wykonuje się wszystkie możliwe operacje, w tym różniczkowanie i całkowanie. Akurat w tym przykładzie funkcja wyjściowa $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$ nie jest na tyle skomplikowana, żeby przejście na wielomian znacząco upraszczało nam pracę, ale gdyby przedstawienie w takiej postaci dowolnie skomplikowanej funkcji byłoby możliwe, życie (matematyczne) mogłoby się stać o wiele prostsze.

Przykład

$$f(x) \approx \sum_{n=0}^{k} x^{2n}.$$

Z kolei ta postać jest bardzo wygodna do prowadzenia wszelkich obliczeń, gdyż jest to po prostu wielomian, a na wielomianach bardzo łatwo wykonuje się wszystkie możliwe operacje, w tym różniczkowanie i całkowanie. Akurat w tym przykładzie funkcja wyjściowa $f(x) = \frac{1}{1-x^2}$ nie jest na tyle skomplikowana, żeby przejście na wielomian znacząco upraszczało nam pracę, ale gdyby przedstawienie w takiej postaci dowolnie skomplikowanej funkcji byłoby możliwe, życie (matematyczne) mogłoby się stać o wiele prostsze. Czy, kiedy i jak się to da zrobić przekonamy się w ramach tego wykładu.

Szereg potęgowy - definicja

Naszym celem będzie zapisanie wzorów funkcji, jako szeregów „z parametrem”, którym jest zmienna $x \in D_f$. Jako, że chcemy, by w rezultacie badać wielomiany (a raczej pewne ich uogólnienia zezwalające na nieskończenie wiele składników jednomianowych), przedmiotem naszego zainteresowanie będą przede wszystkim tzw. szeregi potęgowe.

Szereg potęgowy - definicja

Naszym celem będzie zapisanie wzorów funkcji, jako szeregów „z parametrem”, którym jest zmienna $x \in D_f$. Jako, że chcemy, by w rezultacie badać wielomiany (a raczej pewne ich uogólnienia zezwalające na nieskończenie wiele składników jednomianowych), przedmiotem naszego zainteresowanie będą przede wszystkim tzw. szeregi potęgowe.

Szereg potęgowy

Szeregiem potęgowym zmiennej rzeczywistej x o środku w punkcie $x_0 \in \mathbb{R}$ i współczynnikach $a_n \in \mathbb{R}$ nazywamy szereg postaci:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n.$$

Szereg potęgowy - dziedzina i zbieżność

Jeśli chcemy definiować funkcję daną wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$, będziemy potrzebować dziedziny tej funkcji.

Szereg potęgowy - dziedzina i zbieżność

Jeśli chcemy definiować funkcję daną wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$, będziemy potrzebować dziedziny tej funkcji. Naturalnie, jeśli nie mamy żadnych dodatkowych ograniczeń, $z \in D_f$ wtedy i tylko wtedy, gdy szereg liczbowy $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - x_0)^n$ jest zbieżny.

Szereg potęgowy - dziedzina i zbieżność

Jeśli chcemy definiować funkcję daną wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$, będziemy potrzebować dziedziny tej funkcji. Naturalnie, jeśli nie mamy żadnych dodatkowych ograniczeń, $z \in D_f$ wtedy i tylko wtedy, gdy szereg liczbowy $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - x_0)^n$ jest zbieżny. Zawsze wiemy, że $x_0 \in D_f$, więc dziedzina jest niepusta.

Szereg potęgowy - dziedzina i zbieżność

Jeśli chcemy definiować funkcję daną wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$, będziemy potrzebować dziedziny tej funkcji. Naturalnie, jeśli nie mamy żadnych dodatkowych ograniczeń, $z \in D_f$ wtedy i tylko wtedy, gdy szereg liczbowy $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - x_0)^n$ jest zbieżny. Zawsze wiemy, że $x_0 \in D_f$, więc dziedzina jest niepusta. Jeśli dziedzina szeregu potęgowego jest większa niż ten jeden punkt, jest pewnym przedziałem (lub całym zbiorem $\mathbb{R}$).

Szereg potęgowy - dziedzina i zbieżność

Jeśli chcemy definiować funkcję daną wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$, będziemy potrzebować dziedziny tej funkcji. Naturalnie, jeśli nie mamy żadnych dodatkowych ograniczeń, $z \in D_f$ wtedy i tylko wtedy, gdy szereg liczbowy $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(z - x_0)^n$ jest zbieżny. Zawsze wiemy, że $x_0 \in D_f$, więc dziedzina jest niepusta. Jeśli dziedzina szeregu potęgowego jest większa niż ten jeden punkt, jest pewnym przedziałem (lub całym zbiorem $\mathbb{R}$). Na tym wykładzie nie będziemy się zajmować końcami tego przedziału (jako sytuacje osobliwe, nie mają one znaczenia w modelach ekonomicznych), więc będziemy zakładać, że jeśli f jest zdefiniowana jako szereg potęgowy, to D_f jest przedziałem otwartym.

Promień zbieżności

Promień zbieżności

Promieniem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy taką liczbę $R \geqslant 0$, że szereg jest zbieżny dla x takich, że $|x - x_0| < R$ i rozbieżny dla $|x - x_0| > R$. Jeśli szereg jest zbieżny w całym $\mathbb{R}$, to zapisujemy $R = +\infty$.

Promień zbieżności

Promień zbieżności

Promieniem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy taką liczbę $R \geqslant 0$, że szereg jest zbieżny dla x takich, że $|x - x_0| < R$ i rozbieżny dla $|x - x_0| > R$. Jeśli szereg jest zbieżny w całym $\mathbb{R}$, to zapisujemy $R = +\infty$.

Dla $x = x_0 - R$ lub $x = x_0 + R$ szereg potęgowy może, ale nie musi być zbieżny.

Promień zbieżności

Promień zbieżności

Promieniem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy taką liczbę $R \geqslant 0$, że szereg jest zbieżny dla x takich, że $|x - x_0| < R$ i rozbieżny dla $|x - x_0| > R$. Jeśli szereg jest zbieżny w całym $\mathbb{R}$, to zapisujemy $R = +\infty$.

Dla $x = x_0 - R$ lub $x = x_0 + R$ szereg potęgowy może, ale nie musi być zbieżny. Te dwa szeregi liczbowe (po wstawieniu odpowiednich wartości za parametr x) należałoby badać osobno. Jak już wspomnieliśmy, nie będziemy się tym zajmować.

Promień zbieżności

Promieniem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy taką liczbę $R \geqslant 0$, że szereg jest zbieżny dla x takich, że $|x - x_0| < R$ i rozbieżny dla $|x - x_0| > R$. Jeśli szereg jest zbieżny w całym $\mathbb{R}$, to zapisujemy $R = +\infty$.

Dla $x = x_0 - R$ lub $x = x_0 + R$ szereg potęgowy może, ale nie musi być zbieżny. Te dwa szeregi liczbowe (po wstawieniu odpowiednich wartości za parametr x) należałoby badać osobno. Jak już wspomnieliśmy, nie będziemy się tym zajmować. Oczywiście, jeśli $R = 0$, to szereg potęgowy jest zbieżny tylko dla $x = x_0$.

Otwarty przedział zbieżności

Otwarty przedział zbieżności

Otwartym przedziałem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy przedział $(x_0 - R, x_0 + R)$, gdzie R jest promieniem zbieżności tego szeregu o ile $0 < R < +\infty$. Jeśli $R = +\infty$ to otwartym przedziałem zbieżności nazywamy $\mathbb{R}$. Otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego utożsamiamy z dziedziną funkcji danej wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$.

Otwarty przedział zbieżności

Otwarty przedział zbieżności

Otwartym przedziałem zbieżności szeregu potęgowego $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$ nazywamy przedział $(x_0 - R, x_0 + R)$, gdzie R jest promieniem zbieżności tego szeregu o ile $0 < R < +\infty$. Jeśli $R = +\infty$ to otwartym przedziałem zbieżności nazywamy $\mathbb{R}$. Otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego utożsamiamy z dziedziną funkcji danej wzorem $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n(x - x_0)^n$.

Jeśli $R = 0$, to nie ma sensu definiować funkcji o dziedzinie jednopunktowej, choć moglibyśmy uznać, że przedziałem zbieżności szeregu jest sam punkt $\{x_0\}$.

Przykład

Rozważaliśmy szereg: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$.

Przykład

Rozważaliśmy szereg: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$. Można go potraktować jako szereg potęgowy o środku w 0 postaci: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, gdzie $a_n = 0$ dla n nieparzystych, a $a_n = 1$ dla n parzystych (czyli $f(x) = 1 + 0 \cdot x + x^2 + 0 \cdot x^3 + x^4 + \ldots$).

Przykład

Rozważaliśmy szereg: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$. Można go potraktować jako szereg potęgowy o środku w 0 postaci: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, gdzie $a_n = 0$ dla n nieparzystych, a $a_n = 1$ dla n parzystych (czyli $f(x) = 1 + 0 \cdot x + x^2 + 0 \cdot x^3 + x^4 + \ldots$).
Jak obliczyliśmy wcześniej z własności szeregów geometrycznych, szereg ten jest zbieżny dla $|x| < 1$, zatem jego otwarty przedział zbieżności to $(-1, 1)$, a promień zbieżności wynosi 1.

Przedziały zbieżności szeregów potęgowych

Wiemy już, jak wyznaczać przedział zbieżności w wypadku szeregów potęgowych będących jednocześnie szeregami geometrycznymi - wystarczy rozwiązać nierówność $|q| < 1$, gdzie q jest ilorazem tego szeregu.

Przedziały zbieżności szeregów potęgowych

Wiemy już, jak wyznaczać przedział zbieżności w wypadku szeregów potęgowych będących jednocześnie szeregami geometrycznymi - wystarczy rozwiązać nierówność $|q| < 1$, gdzie q jest ilorazem tego szeregu. W przypadku ogólnym sytuacja jest trudniejsza. Na szczęście, często można skorzystać z jednego z dwu ważnych twierdzeń: d'Alamberta lub Cauchy'ego.

Twierdzenia d'Alamberta i Cauchy'ego o przedziałach zbieżności szeregów potęgowych

Twierdzenie d'Alamberta

Niech $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ będzie szeregiem potęgowym. Jeśli istnieje skończona granica $\lim\limits_{n\to\infty}\left|\frac{a_{n+1}}{a_n}\right| = g$ i jeśli $g \neq 0$, to promień zbieżności tego szeregu $R = \frac{1}{g}$. Ponadto, jeśli $g = 0$ to $R = +\infty$, a jeśli $g = +\infty$ to $R = 0$.

Twierdzenia d'Alamberta i Cauchy'ego o przedziałach zbieżności szeregów potęgowych

Twierdzenie d'Alamberta

Niech $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ będzie szeregiem potęgowym. Jeśli istnieje skończona granica $\lim_{n\to\infty}\left|\frac{a_{n+1}}{a_n}\right| = g$ i jeśli $g \neq 0$, to promień zbieżności tego szeregu $R = \frac{1}{g}$. Ponadto, jeśli $g = 0$ to $R = +\infty$, a jeśli $g = +\infty$ to $R = 0$.

Twierdzenie Cauchy'ego

Niech $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ będzie szeregiem potęgowym. Jeśli istnieje skończona granica $\lim_{n\to\infty}\sqrt[n]{|a_n|} = g$ i jeśli $g \neq 0$, to promień zbieżności tego szeregu $R = \frac{1}{g}$. Ponadto, jeśli $g = 0$ to $R = +\infty$, a jeśli $g = +\infty$ to $R = 0$.

Twierdzenia d'Alamberta i Cauchy'ego - komentarz

Tak jak w wypadku całek (czy całkować przez części, czy podstawienie i jakie podstawienie?) nie ma jednej reguły, dzięki której możnaby ocenić, który szereg badać twierdzeniem d'Alamberta, a który Cauchy'ego (a czasem obydwie te metody mogą nie zadziałać!). Trzeba wyrobić sobie intuicję, najlepiej rozwiązując odpowiednio dużo przykładów.

Twierdzenia d'Alamberta i Cauchy'ego - komentarz

Tak jak w wypadku całek (czy całkować przez części, czy podstawienie i jakie podstawienie?) nie ma jednej reguły, dzięki której możnaby ocenić, który szereg badać twierdzeniem d'Alamberta, a który Cauchy'ego (a czasem obydwie te metody mogą nie zadziałać!). Trzeba wyrobić sobie intuicję, najlepiej rozwiązując odpowiednio dużo przykładów. Ogólna wskazówka jest następująca: twierdzenie d'Alamberta wykorzystujemy najczęściej, gdy wyrazy ciągu a_n są w postaci związanej z iloczynem (potęgi, silnie), a twierdzenie Cauchy'ego, gdy wyrazy ciągu a_n są sumami - np. wielomianami (przydatny może być wtedy wniosek o granicy $\sqrt[n]{W(n)}$ z poprzedniego wykładu oraz twierdzenie o trzech funkcjach z wykładu o granicach funkcji).

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

By znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego za pomocą twierdzenia d'Alamberta lub Cauchy'ego potrzebujemy jego środka oraz jego promienia zbieżności.
Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności).

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

By znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego za pomocą twierdzenia d'Alamberta lub Cauchy'ego potrzebujemy jego środka oraz jego promienia zbieżności.
Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, jako, że mamy wewnątrz szeregu samo x^n (a nie $(x - x_0)^n$), środkiem szeregu jest $x_0 = 0$.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

By znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego za pomocą twierdzenia d'Alamberta lub Cauchy'ego potrzebujemy jego środka oraz jego promienia zbieżności.
Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, jako, że mamy wewnątrz szeregu samo x^n (a nie $(x - x_0)^n$), środkiem szeregu jest $x_0 = 0$.
$a_n = \frac{e^n}{n!}$.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

By znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego za pomocą twierdzenia d'Alamberta lub Cauchy'ego potrzebujemy jego środka oraz jego promienia zbieżności.
Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, jako, że mamy wewnątrz szeregu samo x^n (a nie $(x - x_0)^n$), środkiem szeregu jest $x_0 = 0$.
$a_n = \frac{e^n}{n!}$. Jako, że w tym wyrazie nie ma żadnych sum, są tylko potęgi i silnie, do znalezienia promienia zbieżności użyjemy twierdzenia d'Alamberta.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

Obliczamy zatem:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{e^{n+1}}{(n+1)!} : \frac{e^n}{n!} =$$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

Obliczamy zatem:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{e^{n+1}}{(n+1)!} : \frac{e^n}{n!} = \frac{e}{n+1}.$$

Jako, że $\lim_{n\to\infty} \frac{e}{n+1} =$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

Obliczamy zatem:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{e^{n+1}}{(n+1)!} : \frac{e^n}{n!} = \frac{e}{n+1}.$$

Jako, że $\lim_{n\to\infty} \frac{e}{n+1} = 0$, to z twierdzenia d'Alamberta $R =$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

Obliczamy zatem:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{e^{n+1}}{(n+1)!} : \frac{e^n}{n!} = \frac{e}{n+1}.$$

Jako, że $\lim_{n\to\infty} \frac{e}{n+1} = 0$, to z twierdzenia d'Alamberta $R = +\infty$, czyli otwartym przedziałem zbieżności zadanego szeregu potęgowego jest

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 2

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^n}{n!} x^n.$$

Obliczamy zatem:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{e^{n+1}}{(n+1)!} : \frac{e^n}{n!} = \frac{e}{n+1}.$$

Jako, że $\lim_{n\to\infty} \frac{e}{n+1} = 0$, to z twierdzenia d'Alamberta $R = +\infty$, czyli otwartym przedziałem zbieżności zadanego szeregu potęgowego jest cały zbiór $\mathbb{R}$.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3n^5 + n^2 + 1}{2^n + 3^n}(2x - 1)^n.$$

Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności).

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3n^5 + n^2 + 1}{2^n + 3^n} (2x - 1)^n.$$

Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, musimy sprowadzić część zawierającą x do postaci $(x - x_0)^n$, zatem zapisujemy szereg w postaci $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x - \frac{1}{2})^n$.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3n^5 + n^2 + 1}{2^n + 3^n}(2x - 1)^n.$$

Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, musimy sprowadzić część zawierającą x do postaci $(x - x_0)^n$, zatem zapisujemy szereg w postaci $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x - \frac{1}{2})^n$. Stąd środek szeregu to $x_0 = \frac{1}{2}$.
$a_n = \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}$.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3n^5 + n^2 + 1}{2^n + 3^n}(2x-1)^n.$$

Na początku wyznaczamy środek szeregu (i zarazem jego przedziału zbieżności). W tym wypadku, musimy sprowadzić część zawierającą x do postaci $(x - x_0)^n$, zatem zapisujemy szereg w postaci $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x - \frac{1}{2})^n$. Stąd środek szeregu to $x_0 = \frac{1}{2}$.
$a_n = \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}$. Jako, że zarówno w liczniku, jak i w mianowniku pojawiają się sumy, musimy skorzystać z twierdzenia Cauchy'ego.

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:
$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x - \frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5 + n^2 + 1)}{2^n + 3^n}} =$$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:
$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$$\lim_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} =$$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego: $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} = 1$ (na podstawie wykładu 14), a $\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{2^n+3^n} =$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:
$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} = 1$ (na podstawie wykładu 14), a
$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{2^n+3^n} = 3$ (na podstawie twierdzenia o 3 funkcjach), więc
$g = \lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{a_n} =$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego: $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} = 1$ (na podstawie wykładu 14), a
$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{2^n+3^n} = 3$ (na podstawie twierdzenia o 3 funkcjach), więc
$g = \lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{a_n} = \frac{2}{3}$, skąd $R =$

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:
$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} = 1$ (na podstawie wykładu 14), a
$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{2^n+3^n} = 3$ (na podstawie twierdzenia o 3 funkcjach), więc
$g = \lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{a_n} = \frac{2}{3}$, skąd $R = \frac{1}{g} = \frac{3}{2}$ (z twierdzenia Cauchy'ego), czyli otwartym przedziałem zbieżności zadanego szeregu potęgowego jest

Zbieżność szeregu potęgowego - przykład 3

Zadanie

Znaleźć otwarty przedział zbieżności szeregu potęgowego:
$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}(x-\frac{1}{2})^n$.

Obliczamy zatem:

$$\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{2^n(3n^5+n^2+1)}{2^n+3^n}} = \frac{2\sqrt[n]{3n^5+n^2+1}}{\sqrt[n]{2^n+3^n}}.$$

$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{3n^5+n^2+1} = 1$ (na podstawie wykładu 14), a
$\lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{2^n+3^n} = 3$ (na podstawie twierdzenia o 3 funkcjach), więc
$g = \lim\limits_{n\to\infty} \sqrt[n]{a_n} = \frac{2}{3}$, skąd $R = \frac{1}{g} = \frac{3}{2}$ (z twierdzenia Cauchy'ego), czyli otwartym przedziałem zbieżności zadanego szeregu potęgowego jest $(\frac{1}{2}-\frac{3}{2}, \frac{1}{2}+\frac{3}{2}) = (-1, 2)$.